
İRAK'TAKİ ANAYASAL BOŞLUKLAR ENDİŞEYE NEDEN OLUYOR

21.06.2018

Şarku'l Avsat (21 Haziran 2018)

Bağdat: Hamza Mustafa

Görev süresi önümüzdeki 30 Haziranda sona erecek olan Irak parlamentosu için geri sayımın başlamasıyla ülkeyi kaosa sürükleyebilecek ve çeşitli olasılıklara kapı aralayacak bir anayasal boşluğun oluşmasına yönelik korku arttı. Irak Cumhurbaşkanlığı Hukuk Danışmanı Emir el- Kinani, konuyu söylenildiğinin aksine anayasa boşluğu değil anayasa ihlali olarak değerlendirdi. Birçok siyasi parti, önümüzdeki dört yıl boyunca hükümet koltuklarına oturacak olan en büyük bloğu oluşturmak için çalışmalarına hız verdi.

Geçen mayıs ayında düzenlenen parlamento seçimlerinden bu yana ülkedeki siyasi hareketler, en büyük parlamento bloğunu oluşturmaya yönelik çabalarını artırdı. Iraklılar ise Başbakan Haydar İbadinin bayram tatili sonrası yapılması için davet çıkardığı kapsamlı ve sorumlu diyalogun sonucu konusunda herhangi bir heyecan duymuyor.

Kanun Devleti Koalisyonu Lideri Nuri el- Maliki dün kapsamlı bir ittifak olarak adlandırdığı, çoğunluğa sahip olarak hükümet kurmak isteyen Sünni, Şii ve Kürtleri içine alan en büyük bloğu oluşturmak isteyenlere katıldı. Maliki, ofisinden dün yayınlanan açıklamasında Irakın önümüzdeki 30 Hazirandan sonra anayasal bir boşluğa düşmesine dair endişelerini dile getirdi. Ancak Kanun Devleti Koalisyonu, çoğunluğu oluşturmak için Şiiler, Sünniler ve Kürtler arasında kapsamlı bir ittifak oluşturmak için çalışıyor ifadesini kullandı. Maliki ayrıca çoğunluğa güvenenlerin bir ortak olarak kabul edileceğini, güvenmeyenlerin ise demokratik mekanizmalara göre muhalefete doğru gidebileceğini belirtti.

Irak Cumhurbaşkanlığı Hukuk Danışmanı Emir el- Kinani, Şarkul Avsata yaptığı açıklamada anayasanın otoritenin varlığına işaret ettiğini, görevleri ve yetkileri düzenlediğini belirtti. Herhangi bir otoritenin yokluğunun anayasa ihlali oluşturduğunu, parlamento çalışmalarının aksamaması veya parlamento görev süresinin anayasal mekanizmalara göre belirlenen tarihten önce sona erdirilmesinin de buna dahil olduğunu söyledi. Kinani açıklamasının devamında şu ifadeleri kullandı:

Irakta mevcut seçimlerin yapılmasının ve sonuçların açıklanmasının gecikmesi ihlal oluşturduğu kadar boşluk oluşturmuyor. Anayasada değinilen zamanlara saygı duyulmadığını gösteriyor. Hedeflerin açıklanması gereklidir. Çoğunluk siyasi yönetimin parlamentodaki koltukların yarısından bir fazlasını kazanan bir bloktan oluştuğunu teyit etmemiz gerek. Ancak herhangi bir blok bu sayıya ulaşamazsa diğer bloklarla bir araya gelerek bir koalisyon hükümeti oluşturur. Irakta kucaklayıcı, ulusal ve ulusal olmayan bir hükümetin bulunmaması nedeniyle Iraklı liderler maalesef tıpkı ülkedeki duruma benzer tuhafılıklara sürüklendi.

Ülkede seçim sonuçlarında oy çoğunluğunu sağlayan tek bir blok çıkmadığı biliniyor. Bu gerçek, bir sonraki hükümete güven sağlayacak bir parlamenter koalisyon oluşturmak için farklı akımları müzakerelere yöneltti.

Irak Parlamento üyesi Rahim ed- Derraci, Şarkul Avsata yaptığı açıklamada en büyük bloğu oluşturma çabalarını eleştirerek hedefin Irak hükümetinin karar verme merkezlerini kontrol etmek, sonra da bu merkezleri veya pozisyonları bir kişinin veya bir partinin feodalizmine dönüştürmek olduğunu söyledi. Derraci ayrıca Yöneticiler, hükümeti halen gelecekteki seçimlerdeki özel çıkarlar ve başarı potansiyelleri için yararlanabilecekleri bir ganimet olarak görüyorlar diye konuştu.

Irak Üniversitesi Medya Bölümü Profesörü Fazıl el- Bedrani, Şarkul Avsata verdiği demeçte şu ifadeleri kullandı:

Herkesin tercihi hükümet pastasından pay almak için en büyük bloğu oluşturmak veya oluşumuna katılmak yönünde. Bu aslen devletle ilgili meseleleri korumanın ve muhalefet kültürünün dışındaki siyasal partilerin faydacı kültürünün üzerine odaklanan bir durumdur. Muhalefetten uzaklaşma ve en büyük bloğa doğru koşturma kültürü; siyasi ve ekonomik istikrarsızlıktan muzdarip olan, halkı yoksulluk ve fakirlik çeken az gelişmiş ülkelerin bir özelliğidir.

Bağımsız siyasetçilerden olan parlamento eski üyesi Şakir Kettab, Şarkul Avsata yaptığı açıklamada şunları söyledi:

Söz konusu blokların hareketi, bunların hepsinin bir blok oluşturacaklarını, muhalefet denilen bir şey kalmayacağını gösteriyor. Bunun arkasında birçok sebep var. Güç konusundaki açgözlülük ve ayrıcalıklar bunlardan sadece bazıları. Basına yansıyanların ışığında baskıcı güçlere katılacak, belki de silahlı kuvvetlere sahip olacak. Irakta yaşadığımız soru ülkede bir muhalefet kültürümüzün olmaması. Muhalefete ve sesine kulak verecek kimse de yok.

Irak Parlamentosu üyesi Servet Abdulvahid de Kürt Goran Hareketi hakkında Şarkul- Avsata verdiği demeçte şu değerlendirmede bulundu:

Siyasi bloklar, 2003ten bu yana sadece muhalefeti düşünmekle sınırlı kaldılar. Çünkü paylaşım sistemi gerçek bir muhalefetle güçlü bir hükümete hizmet etmiyor. Var olan muhalefet, gerçek bir muhalefet değil, yalnızca oydan ibaretti. Çünkü bu oyların çoğunluğu hükümette ortaklı. Ayrıcalık ve pozisyon ganimetlerini paylaştılar. Gerçek bir muhalefete sahip olmamız için geçmişte olduğu gibi seçmece olarak değil ilkesel olarak yolsuzlukla mücadele eden kurumlara ihtiyacımız var.

<https://turkish.aawsat.com/2018/06/article55408884/iraktaki-anayasal-bosluklar-endiseye-neden-oluyor>

Kaynak/Source: